

Cancer Moonshot

– stora ord eller praktisk samverkan

Genom att främja tvärvetenskapliga samarbeten, öka tillgången till kliniska prövningar och integrera avancerad teknologi som precisionsmedicin och artificiell intelligens, strävar Cancer Moonshot initiativet efter att förändra framtiden för cancerbehandling. Initiativet representerar inte bara en strategi för att möta en av vår tids största hälsoutmaningar, utan också ett kraftfullt exempel på hur globalt samarbete kan driva innovation och förbättra folkhälsan.

Cancer Moonshot är ett omfattande program som den amerikanska staten har initierat för att skapa förutsättningar för snabbare framsteg inom implementerad cancerforskning.

Sverige har anslutit sig till detta program genom ett implementationsavtal mellan länderna. Men som allt stort och högtidligt uppnås framgång genom människors personliga engagemang och samverkan. Därför har den amerikanska ambassadören i Sverige, Erik D. Ramanathan och Carolina Wallenius, chef för Labvantage Medical Suites, tagit ett initiativ till att skapa dialog runt vad som faktiskt kan göras för att främja grundidén med initiativet Cancer Moonshot.

Under det senaste året har parterna arrangerat en rad samtal med relevanta och kunniga specialister från akademi, näringsliv och intresseorganisationer för att på ett konstruktivt sätt diskutera vad USA och Sverige kan lära av varandra och hur erfarenheter kan delas.

Bakgrund

Cancer Moonshot är ett visionärt federalt initiativ i USA som syftar till att påskynda framstegen inom cancerforskning, förbättra prevention, diagnostik och behandling samt stärka stödet för patienter och deras anhöriga. Programmet lanserades ursprungligen 2016 av dåvarande vicepresidenten Joe Biden och återuppväcktes 2022 under hans presidentskap, med ett ambitiöst mål att halvera cancerdödligheten inom 25 år. Den 13 mars 2024 undertecknades ett bilateralt samarbetsavtal mellan Sverige och USA inom ramen för Cancer Moonshot. Avtalet signerades av Sveriges sjukvårdsminister Acko Ankarberg Johansson och USA:s vice hälsominister Andrea Palm vid US-Sweden Cancer Summit i Washington DC. Detta samarbete syftar till att främja kunskapsutbyte, samordna forskningsinsatser och utveckla innova-

tiva vårdmodeller som kan förbättra livskvaliteten för cancerpatienter.

Stora visioner

Stora visioner kräver kraftfulla individer som samlas för att omvandla ord till handling. I detta sammanhang har USA:s ambassadör i Sverige, Erik D. Ramanathan, spelat en central roll. Med en utbildningsbakgrund från Johns Hopkins University och Harvard Law School har han visat ett personligt engagemang för hälso- och sjukvårdsfrågor. Tillsammans med Carolina Wallenius, specialist inom digitala system för hälso- och sjukvård, har ambassadören generöst öppnat sitt residens för att vara värd för rundabordsamtal. Dessa möten syftar till att främja konkreta åtgärder och samarbete inom cancer vården, vilket understryker vikten av ledarskap och samverkan för att förverkliga ambitiösa mål.

Internationella perspektiv med relevans för Sverige

Cancer Moonshot är av stor betydelse för Sverige, både som en inspirationskälla och en plattform för internationellt samarbete. Genom att delta i detta initiativ har Sverige möjlighet att dra nytta av:

- **Kunskapsutbyte:** Svenska forskare kan arbeta tillsammans med ledande internationella experter för att främja cancerforskning. Ett ökat utbyte av forskningsdata och insikter kan påskynda utvecklingen av nya behandlingar.

- **Tillgång till resurser:** Cancer Moonshot kan innebära förutsättningar för att få tillgång till omfattande databaser, innovativ teknologi och forskningsinfrastruktur, vilket kan stärka svensk forskning och vård.

- **Förbättrad cancer vård:** Genom att implementera de senaste forskningsrönen kan svensk sjukvård ut-

Erik D. Ramanathan, USAs ambassadör i Sverige, och Carolina Wallenius, chef för Labvantage Medical Suites, har under 2024 tagit ett initiativ för att skapa dialog runt vad som faktiskt kan göras för att främja grundidén med initiativet Cancer Moonshot.

Labvantage Medical Suite

Labvantage Medical Suite (LVMS) är en global aktör inom informationssystem för laboratorier och specialiserar sig på att tillhandahålla avancerade lösningar för laboratoriehantering. Företagets innovativa LIS-plattform används av tusentals laboratorier världen över för att förbättra arbetsflöden, säkerställa datakvalitet och öka effektiviteten. I Sverige levererar LVMS informationssystem för laboratorier till ett flertal regioner, såsom Region Skåne, VGR, Region Östergötland, Region Jönköping, Region Halland med flera och lösningen benämns ofta Software Point. Lösningen är en av de få LIS lösningar som är verkligt multidisciplinär. LVMS har kontor i Stockholm, Lund och Linköping i Sverige med medarbetare med djup insikt i svensk hälso- och sjukvård.

Cancer Moonshot

Initierades 2016 av USA:s dåvarande vicepresident Joe Biden. Återupptogs 2022 under hans presidentskap.

Mål: Halvera cancerdödligheten inom 25 år och förbättra stöd till patienter och deras familjer.

Fokusområden:

- Tvärvetenskapligt samarbete inom forskning.
- Förbättrad tillgång till kliniska prövningar.
- Implementering av precisionsmedicin och artificiell intelligens.

Erik D. Ramanathan, USAs ambassadör i Sverige tillsammans med representanter från akademien, industrin, vården, politiken och samarbetsorganisationer vid ett dialogmöte om Cancer Moonshot.

veckla mer effektiva metoder för förebyggande insatser, tidig upptäckt och behandling av cancer.

Från vision till handling – samverkan som verktyg

Stora visioner och stora avtal riskerar att stanna vid ambitioner om inte samverkan mellan akademi, vård och näringsliv skapar avgörande förutsättningar för att utveckla cancerforskning- och därmed förbättra vården. Genom att förena akademins spetskompetens, näringslivets resurser och innovationsförmåga samt den offentliga sektorns regelverk och samhällsansvar, kan vi tillsammans möta de komplexa utmaningarna inom cancerforskning och vård. Denna modell för samarbete säkerställer att framsteg inom forskning kan omsättas i praktiken och nå patienter på ett effektivt och jämlikt sätt

Under 2024 har den amerikanska ambassaden i Sverige och Labvantage Medical Suite arrangerat ett antal rundabordsamtal för att identifiera konkreta åtgärder och främja samarbetet inom Cancer Moonshot. Diskussionerna har inkluderat centrala teman som:

- Etik och AI
- Forskningssamverkan
- Jämlik tillgång till vård
- Samordning och integrerad vård
- Utveckling av nationella vårdprogram och riktlinjer
- Fokus på förebyggande insatser och tidig diagnostik
- Individanpassad behandling genom precisionsmedicin

Kraften i samverkan

Dagens utmaningar inom hälso- och sjukvården är komplexa och kräver nya sätt att samarbeta. För att möta behoven måste vi bryta ned traditionella barriärer och skapa samverkan mellan forskare, näringsliv och offentliga aktörer. Triple Helix-modellen erbjuder en struktur för att främja innovation och utveckling, där akademisk forskning kan omsättas i praktiken på ett hållbart och rättvist sätt. Inom cancerforskningen innebär detta att

nya behandlingar kan utvecklas snabbare och nå de patienter som behöver dem allra mest. Genom att kombinera forskningens framsteg med industrins förmåga att implementera lösningar i stor skala och den offentliga sektorns arbete för jämlik vård kan vi säkerställa att ingen patient lämnas utanför.

Svenska perspektiv på cancervård

Diskussionerna kring hur den svenska modellen för kunskapsstyrning kan inspirera amerikanska insatser har varit en central del av Cancer Moonshot-samarbetet. Den svenska modellen, som bygger på jämlik tillgång, integrerade vårdkedjor och nationella riktlinjer, har potential att bidra till det globala arbetet mot cancer. Sverige kan samtidigt lära av USA:s erfarenheter av avancerad teknik och innovativa partnerskap för att ytterligare stärka den svenska cancervården.

Ett gemensamt åtagande för framtiden

Cancer Moonshot handlar om att skapa en framtid där färre dör av cancer och fler kan leva längre och friskare. Genom att satsa på forskning, dela kunskap och göra avancerade behandlingar mer tillgängliga kan vi både minska antalet som dör i cancer och höja livskvaliteten för miljontals människor.

Samarbetet mellan Sverige och USA visar hur internationell samverkan och gemensamma ansträngningar kan göra stor skillnad. Genom nya satsningar på forskning, innovativa vårdmetoder och bättre samordning tar vi viktiga steg mot att förverkliga visionen för Cancer Moonshot.

Text **ULRIKA NYBERG**
Chefredaktör
Onkologi i Sverige
ulrika@pharma-industry.se